

1.0. AMAÇ

Bu ulusal yeterliliğin amacı; çalışanların ve adayların İşletme Elektrik Bakımcısı (Seviye 5) mesleğinde başarılı olmak için gereken niteliklere sahip ve yeterli olup olmadığını belirlemek ve meslekte yeterliliğini, geçerli ve güvenilir bir belge ile kanıtlamasına olanak vermektir.

Bu ulusal yeterlilik; aynı zamanda eğitim sistemi ile sınav ve belgelendirme kuruluşları için referans niteliğindedir.

1.1 MESLEK TANIMI

İşletme Elektrik Bakımcısı (Seviye 5), iş sağlığı ve güvenliği, çevre koruma, kalite ve iş organizasyonu gereklilikleri çerçevesinde işletme içerisindeki alçak gerilim (AG) tesislerinde bakım, onarım ve arıza giderme faaliyetlerini yürüten; kurulum, yer değiştirme ve söküm işlemlerini gerçekleştiren ve yapılan işlemlere ilişkin kayıt ve raporlama faaliyetlerini yerine getiren nitelikli kişidir.

İşletme Elektrik Bakımcısı (Seviye 5), sorumluluğu altındaki elektrik tesisatı, pano, makine/cihaz ve donanımların güvenli şekilde çalıştırılmasından; bakım, arıza giderme, kurulum, yer değiştirme ve söküm işlemlerinin doğruluğundan, zamanlamasından, kalitesinden ve güvenli tamamlanmasından sorumludur. Yetkisi dışında kalan arıza ve uygunsuzlukları ilgili kişilere bildirir; çalışma alanının düzenini, kullanılan ekipmanların uygunluğunu ve gerekli İSG tedbirlerinin alınmasını sağlar.

2.0. BİLGİ VE BECERİNİN SINANMASI VE DEĞERLENDİRİLMESİ**2.1 BİRİMLER**

İşletme Elektrik Bakımcısı Seviye 5 mesleki yeterlilik belgesini almak isteyen aday aşağıdaki tablodaki birimlerin belirtilen sınavlarında başarılı olmak zorundadır.

	T1 (Teorik Sınav)	P1 (Performans Sınavı)
ZORUNLU BİRİMLER		
13UY0121-5/A1 İş Sağlığı ve Güvenliği, Çevre Koruma, Kalite ve İş Organizasyonu	✓	
SEÇMELİ BİRİMLER		
13UY0121-5/B1 AG Tesislerinde Bakım Onarım ve Arıza Giderme Faaliyetleri	✓	✓
13UY0121-5/B2 Kurulum Yer Değiştirme ve Söküm Faaliyetleri	✓	✓

2.1.1 Teorik Sınav A1

Çoktan seçmeli teorik sınav (T1): A1 birimine yönelik teorik sınav Ek A1-2’de yer alan “Bilgiler” kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Teorik sınavda adaylara en az yirmi iki (22) soruluk, 4 seçenekli, çoktan seçmeli ve her biri eşit puan değerinde yazılı sınav uygulanır. Yanlış cevaplandırılan sorulardan puan indirim yapılmaz. Adaylara her soru için 2 dakika zaman verilir. Yazılı sınavda soruların en az %70’ine doğru yanıt veren aday başarılı sayılır. Sınav soruları, bu birimde teorik sınav ile ölçülmesi öngörülen tüm bilgi ifadelerini ölçmelidir.

2.1.2 Teorik Sınav B1-B2

Çoktan seçmeli sınav: B1 ve B2 birimlerine yönelik teorik sınavlar ilgili birim eklerinde (Ek B1-2 ve Ek B2-2) yer alan “Bilgiler” kontrol listelerine göre gerçekleştirilir. B1 birimi için en az on üç (13), B2 birimi için en az dokuz (9) soruluk, 4 seçenekli, çoktan seçmeli ve her biri eşit puan değerinde yazılı sınav uygulanır. Yanlış cevaplandırılan sorulardan herhangi bir puan indirim yapılmaz. Adaylara her soru için ortalama 2 dakika zaman verilir. Yazılı sınavda soruların en az %70’ine doğru yanıt veren aday başarılı sayılır. Sınav soruları, ilgili birimde teorik sınav ile ölçülmesi öngörülen tüm bilgi ifadelerini ölçmelidir.

2.1.3 B1-B2 Performans Sınavı

P1: B1 ve B2 birimlerine yönelik performansa dayalı sınavlar ilgili birim eklerinde (Ek B1-2 ve Ek B2-2) yer alan “Beceriler ve Yetkinlikler” kontrol listelerine göre gerçekleştirilir. Beceri ve yetkinlikler kontrol listesinde aday tarafından başarılması zorunlu kritik adımlar belirlenir. Adayın performans sınavından başarı sağlaması için kritik adımların tamamından başarılı performans göstermek koşuluyla sınavın genelinden asgari %70 başarı göstermesi gerekir. Performansa dayalı sınav gerçek veya gerçeğine uygun olarak düzenlenmiş çalışma ortamında gerçekleştirilir. Beceri ve yetkinlik ifadelerinin tamamı performansa dayalı sınav ile ölçülmelidir. Performansa dayalı sınavın süresi, belirlenen kapsamda gerçek uygulama şartlarındaki süreye karşılık gelmelidir.

2.2. Ölçme ve Değerlendirme

İşletme Elektrik Bakımcısı (Seviye 5) Mesleki Yeterlilik Belgesini elde etmek isteyen adaylar birimlerde tanımlanan sınavlara tabi tutulur. Adayların yeterlilik belgesini alabilmeleri için birimlerde tanımlanan sınavlardan başarılı olmaları şarttır. Yeterlilik birimlerindeki teorik ve performansa dayalı sınavlar, her bir birim için ayrı ayrı yapılabileceği gibi birlikte de yapılabilir. Ancak her birimin değerlendirmesi bağımsız yapılmalıdır. Yeterlilik birimlerinin geçerlilik süresi, birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 yıldır. Yeterlilik birimlerinin birleştirilerek bir yeterliliğin elde edilebilmesi için tüm birimlerin geçerliliğini koruyor olması gerekmektedir.

2.3. Diğer Şartlar

2.3.1 Sınavlarda her soru eşit ağırlıktadır. Yanlış cevaplar dikkate alınmayıp değerlendirme doğru cevaplar üzerinden yapılır.

2.3.2 Belgelendirmeye hak kazanmak için A1 zorunlu biriminden ve kuruluş kapsamındaki B grubu seçmeli birimlerden en az birinden (B1 veya B2) başarılı olunması gereklidir.

2.3.3 B1 ve B2 birimleri için öngörülen sınavların geçerlilik süresi sınavın başarıldığı tarihten itibaren 1 yıldır. Birimin elde edilebilmesi için başarılı sınav tarihleri arasındaki süre farkı bir yılı geçemez.

2.3.4 Adayın kendi ve diğer kişilerin can güvenliğini tehlikeye sokacak bir davranış göstermesi halinde adayın sınavına son verilir.

2.3.5 Sınav kurallarını ihlal eden, etik olmayan davranışlar sergileyen adayların (örn. kopya çekme, başkası adına sınava girme vb.) sınavı geçersiz sayılır.

2.3.6 Sınavlar genel sınav kurallarına uygun yapılır. Sınavlar esnasında adayların birbiri ile konuşması, yardımlaşması, telefon görüşmesi yapması ve sınav süresince sınav salonu/sınav alanı dışına izinsiz çıkması yasaktır.

2.3.7 Yapılan uygulama sınavının tüm detaylarını gösterecek şekilde sınav alanı, kullanılan teçhizat ve uygulama sonucunda oluşturulan ürün/çıkartıların görüntüleri alınır. Görüntüler, itiraz süresi boyunca NORMTEST tarafından muhafaza edilmek üzere sınav görevlisi tarafından Belgelendirme Birimine teslim edilir.

2.3.8 Sınavlarda kullanılan her türlü kırtasiye malzemesi NORMTEST tarafından sağlanır. Uygulama sınavında kullanılan malzeme ve ekipmanlar, adayın başvurduğu sınav niteliğine göre NORMTEST tarafından sağlanır.

3.0 REFERANSLAR

İşletme Elektrik Bakımcısı (Seviye 5) sınav uygulamaları ve değerlendirmelerine esas alınan standart ve yeterlilikler aşağıda sıralanmaktadır:

13UY0121-5 İşletme Elektrik Bakımcısı (Seviye 5) Ulusal Yeterliliği Rev.02

11UMS0164-5 İşletme Elektrik Bakımcısı (Seviye 5) Ulusal Meslek Standardı

4.0 NORMTEST PROSEDÜR VE FORMLAR

Adayların başvuru, sınav ve belgelendirme süreçleri P-11 PERSONEL BELGELENDİRME PROSEDÜRÜ'nde detaylı şekilde anlatılmış olup www.normtest.com sitesi üzerinden kamuoyuna sunulmuştur.

İŞLETME ELEKTRİK BAKIMCISI SEVİYE 5 B1 SENARYO FORMU-1
İŞLETME ELEKTRİK BAKIMCISI SEVİYE 5 B1 SENARYO FORMU-2
İŞLETME ELEKTRİK BAKIMCISI SEVİYE 5 B1 SENARYO FORMU-3
İŞLETME ELEKTRİK BAKIMCISI SEVİYE 5 B2 SENARYO FORMU-1
İŞLETME ELEKTRİK BAKIMCISI SEVİYE 5 B2 SENARYO FORMU-2
İŞLETME ELEKTRİK BAKIMCISI SEVİYE 5 B2 SENARYO FORMU-3

5.0 BELGELENDİRME

Sınav sonuçlarına göre, görevlendirilen Belgelendirme Program Kurulu Üyesi (Karar Verici) belgelendirmeye ilişkin kararı verir. Sonuç www.normtest.com adresli web sitesinden yayınlanır ve ilgiliye bildirilir.

5.1 Adayda Aranılan Şartlar

Herhangi bir şart bulunmamaktadır.

5.2 Belgelerin Teslimi

Belgeler, belge sahibine imza karşılığı veya belge sahibinin talebi halinde Başvuru Formundaki adresine posta veya kargo ile karşıdan ödemeli olarak gönderilir.

5.3 Belgenin Kaybedilmesi

Belge sahibi, belgesini geçerlilik süresi içinde kaybettiğini ve yeni belge düzenlenmesini dilekçe ile talep eder. Bu talep uygun bulunur ise belge yenileme ücreti alınarak kaybedilen belge bilgilerini içerir yeni bir belge düzenlenir.

5.4 Yeterlilik Belgesinin Geçerlilik Süresi

Yeterlilik belgesinin geçerlilik süresi beş (5) yıldır.

5.5 Yeniden Belgelendirme

Beş (5) yıllık geçerlilik süresinin sonunda belge sahibinin performansı aşağıda tanımlanan yöntemlerden en az biri kullanılarak değerlendirmeye tabi tutulur: a) 5 yıl belge geçerlilik süresi içerisinde toplamda en az iki yıl veya son altı ay boyunca ilgili alanda çalıştığını gösteren kayıtları (hizmet dökümü, referans yazısı/mektubu, sözleşme, fatura, portfolyo vb.) sunmak, b) yeterlilik kapsamında yer alan yeterlilik birimleri için tanımlanan performansla dayalı (P1) sınavlardan başarılı olmak. Bu şartlardan en az birini yerine getiren adayların belge geçerlilik süreleri 5 yıl daha uzatılır.

5.6 BELGENİN ASKIYA ALINMASI, İPTALİ

Belgeli kişinin Mesleki Yeterlilik Belgelendirme Sözleşmesi'nde belirtilen kurallar ve Logo/Marka Kullanım Talimatına aykırı bir davranışının tespiti halinde veya gözetim sürecinde yapılan kontroller sonrasında şartların karşılanmadığı tespit edilirse belge en fazla 3 ay süre ile askıya alınır.

Belgelendirilmiş kişinin askıya alma gerekçelerini ortadan kaldırması durumunda, Karar Verici kararı ile belge belgelendirilmiş kişiye iade edilir.

6.0 İTİRAZ VE ŞİKÂyetLER

Başvuru sahiplerinden, adaylardan, belgelendirilmiş kişilerden ve bunların işverenlerinden veya diğer kesimlerden belgelendirme süreci ve kriterleri konusunda itiraz ve şikâyetlerin olması halinde, itiraz/şikâyet sahibi NORMTEST'ye veya www.normtest.com web sitesinden İtiraz ve Şikâyet Başvuru Formunu doldurur ve imzalayarak NORMTEST'ye teslim eder veya faks, e-posta vb. ile gönderir.

Yapılan sınava ilişkin; sınavda kullanılan teçhizat, sınav parçası veya numuneleriyle ilgili itiraz sınav tarihinden itibaren 30 gün içinde yapılmalıdır.

NORMTEST'ye yapılan itiraz ve şikâyetler 30 gün içerisinde sonuçlandırılır. Karar itiraz/şikâyet sahibine bildirilir.

7.0 SINAV DEĞERLENDİRİCİ ÖLÇÜTLERİ

Değerlendiricinin aşağıdaki koşullardan en az bir tanesini sağlaması gerekmektedir.

- Mühendislik, Teknoloji, Teknik Eğitim Fakülteleri ve Meslek Yüksekokullarının Elektrik, Elektrik-Elektronik, Elektrik ve Enerji, Elektrik Enerjisi Üretim, İletim ve Dağıtım bölümlerinde eğitim veren kurumlarda en az 3 yıl eğitim vermek,
- Mühendislik, Teknoloji ve Teknik Eğitim Fakülteleri Elektrik, Elektrik-Elektronik bölümlerinden lisans seviyesinde mezun olmak ve elektrik alanında en az 3 yıl çalışmış olmak,
- Meslek Yüksekokullarının Elektrik veya Elektrik Enerjisi Üretim, İletim ve Dağıtım programlarından önlisans seviyesinde mezun olmak ve elektrik alanında en az 5 yıl çalışmış olmak.

Yukarıdaki özelliklerden en az birine sahip olan ve ölçme ve değerlendirme sürecinde görev alacak değerlendiricilere; ilgili alanda yetkilendirilmiş kuruluşlar tarafından mesleki yeterlilik sistemi, kişinin görev alacağı ulusal yeterlilik(ler), ilgili ulusal meslek standart(lar)ı, ölçme-değerlendirme, ölçme-değerlendirmede kalite güvencesi ve İSG konularında eğitim sağlanmalıdır.